

Odlingsåtgärder i jordbruket 2022

Träda, slåttervall, förfrukter, jordbearbetning, fånggrödor samt spridning av kalk på åkermark

Cultivation measures in agriculture 2022

Set-aside land, temporary grasses, preceding crops, tillage methods, catch crops and application of lime on arable land

I korta drag

Långliggande träda dominerar

Den totala arealen träda ökade med cirka 31 000 hektar mellan 2019 och 2022. Fortfarande var det långliggande träda, med liggtider på 3 år eller mer, som dominerade. Gammal vall var den vanligaste typen av både långliggande och kortliggande träda.

Vanligast med baljväxtvallar

Vid etableringen av slåttervallen såddes 83 procent av arealen in med vallfröblandningar som till viss del innehöll baljväxter. Allra vanligast var en blandning som innehöll både vit- och rödklöver. Ekologiskt odlade slåttervallar såddes oftare in med baljväxter jämfört med konventionellt odlade vallar.

Oförändrad jordbearbetning

Inför sådd av höstspannmål var det 50 procent av arealen som enbart stubbearbetades, vilket var samma andel som 2019. Även inför sådd av vårkorn och havre låg andelen areal som bara stubbearbetades kvar på samma nivå som 2019. Plöjning eller en kombination av plöjning och stubbearbetning är fortfarande den dominerande odlingsåtgärden för att förbereda marken inför sådd av vårkorn och havre. Endast en marginell andel av de undersökta grödorna direkt såddes.

Nästan all fånggröda odlas med miljöstöd

Odling av fånggröda utan miljöstöd sker i begränsad omfattning. Arealen skattas till 4 000 hektar, vilket motsvarar 5 procent av den totala fånggrödearealen.

Drygt tre procent av åkerarealen kalkas

Drygt 3 procent av åkerarealen kalkades 2022. Totalt spreds 367 000 ton kalkningsmedel 2022, vilket motsvarar cirka 156 000 ton CaO totalt, eller 1,8 ton CaO per hektar kalkad åkermark. Mängden kadmium i kalkningsmedel som spreds på åkermarken 2022 beräknas totalt till 112 kg.

Ylva Andrist Rangel, SCB, tfn 010-479 68 56, ylva.andrist-rangel@scb.se
Lena Otterskog, SCB, tfn 010-479 61 03, lena.otterskog@scb.se

Statistiken har producerats av SCB, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3815 Serie MI - Miljövärd. Utkom den 30 november 2023.
URN:NBN:SE:SCB-2023-MI30SM2303_pdf
Utgivare av Statistiska meddelanden är Joakim Stymne, SCB.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	4
Bakgrund	4
Resultat	4
Arealen träda ökade mellan 2019 och 2022	4
Ekologisk slåttervall är yngre än konventionell	4
Drygt 80 procent av slåttervallsarealen såddes in med baljväxter	4
Höstvete vanligaste förfrukten	5
Oförändrad jordbearbetning	5
Nära en tredjedel av arealen vårbearbetades inför korn och havre	5
Nästan all fånggröda odlas med miljöstöd och vallgräs är vanligast	6
Drygt tre procent av åkerarealen kalkades	6
Förekomst av strukturkalkning	6
Kadmium i kalk spridd på åkermark	7
Tabeller	8
Tecken och förkortningar	8
1.1 Trädesareal 2022 fördelad på kort- och långliggande träda	9
1.2 Träda 2022 fördelad efter etableringsgröda	10
2.1 Slåttervall 2022 fördelad efter ålder	11
2.2 Slåttervall 2022 fördelad efter utsädet med avseende på baljväxtinblandning	12
3.1 Grödareal för höstspannmål, vårkorn och havre 2022 fördelad efter förfrukt	13
3.2 Jordbearbetningsteknik inför 2022 års grödor (höstspannmål, vårkorn och havre)	14
3.3 Tidpunkt för första jordbearbetning inför 2022 års grödor (höstspannmål, vårkorn och havre)	15
3.4 Fånggrödor hösten 2022	16
4.1 Spridning av kalk på åkermark angivet som kalkad åkerareal (hektar och procent av total åkerareal) och kalkningsmedel (ton) 2022	17
4.2 Total mängd kalciumoxid (ton CaO) och magnesium (ton) i spridd kalk samt hektargivor på kalkad åkerareal (ton CaO/hektar, kg magnesium/hektar) 2022	18
Kartor	19
1. Produktionsområden (PO8)	19
Kort om statistiken	20
Statistikens ändamål och innehåll	20
Definitioner och förklaringar	21
Information om statistikens framställning	21
Information om statistikens kvalitet	22

Bra att veta	24
Jämförbarhet över tid	24
Publicering	26
Annan statistik	26
In English	27
<hr/>	
Summary	27
List of tables	28
List of terms	29

Statistiken med kommentarer

Bakgrund

Syftet med undersökningen är att tillhandahålla statistik inom växtnärlingsområdet som kan användas för uppföljning och utvärdering av miljö kvalitetsmål samt rapportering av genomförande av EU-direktiv och internationella konventioner. Statistiken visar förekomst och typ av träda, slåttervall, förfrukter, jordbearbetning, fänggrödor och kalkning. Statistiken bygger på uppgifter som intermittert samlas in från ett urval av jordbruksföretag och på registeruppgifter från Jordbruksverket. Resultaten presenteras för riket, jordbrukets åtta produktionsområden och, för kalk, även för län.

Resultat

Arealen träda ökade mellan 2019 och 2022

Enligt Lantbruksregistret ökade den totala trädesarealen med ungefär 31 000 hektar mellan 2019 och 2022. Ökningen har skett gradvis sedan 2019 och är tillbaka på nivån som var innan torkan 2018.

I tabell 1.1 visas fördelningen av trädesarealen i avseende på kort- och långliggande. Under 2022 var 43 procent av trädesarealen kortliggande. Med kortliggande träda menas åkermark som varit obrukad i ett eller två år. Liksom i föregående undersökning dominerade arealen långliggande träda, 57 procent.

Den långliggande trädan bestod till största delen av gammal vall, 71 procent (tabell 1.2). Den kortliggande trädan bestod också till stor del av gammal vall, 48 procent, men andelen stubbträda var större för den kortliggande trädan än för den långliggande. Kategorin "Annat" utgörs till största delen av svartträda, vilket betyder att marken ligger bar utan växtlighet. Svartträda används bland annat i ekologisk odling för bekämpning av roto gräs. En mindre del av kategorin "Annat" utgjordes 2022 av så kallad blommande träda, som sås in med blommande växter för att gynna pollinatörer.

Ekologisk slåttervall är yngre än konventionell

I tabell 2.1 redovisas arealen slåttervall fördelad efter ålder. Den totala arealen slåttervall har minskat med ca 24 000 hektar sedan 2019. Andelen äldre slåttervallar har minskat medan andelen 1-åriga har ökat.

En större andel av slåttervallsarealen var yngre i ekologisk än i konventionell odling. För ålderskategorin "5 år eller äldre" är det stor skillnad mellan de två typerna av odling. Av den konventionella arealen 2022 fanns 22 procent i denna kategori, men bara 11 procent av den ekologiska. Med ekologiskt odlad menas här vallar med ersättning för ekologisk odling. I ekologiska vallar är det särskilt viktigt att bibehålla en viss mängd baljväxter, såsom klöver, som fixerar eget kväve från luften. Eftersom vallbaljväxternas andel minskar med vallens ålder behöver ekologiska vallar brytas tidigare än konventionellt odlade vallar för att inte tappa i produktionsförmåga.

Drygt 80 procent av slåttervallsarealen såddes in med baljväxter

Den mest förekommande vallfröblandningen vid insådd av slåttervall var en blandning som innehöll baljväxter. En sådan blandning användes på 83 procent av slåttervallsarealen (tabell 2.2), vilket var samma andel som 2019. Vallinsådd med baljväxter har tidigare ökat kontinuerligt, både i konventionellt och ekologiskt odlade vallar. En anledning kan vara en strävan att bli mer självförsörjande med egenodlat protein till djuren.

Av vallfröblandningar med baljväxter var blandningar med både röd- och vitklöver i utsädet vanligast. I snitt för riket användes denna typ på 46 procent av slåttervallsarealen vid insädd.

På regional nivå sticker Götalands mellanbygder och Övre Norrland ut. I Götalands mellanbygder dominerade kategorin ”övriga samt blandat”, som till största delen utgörs av blandningar med inslag av röd- och vitklöver, vitklöver och lusern. I Övre Norrland dominerar slåttervallar med enbart röd- och vitklöver som baljväxt, och utgjorde där 43 procent av arealen 2022. Det finns sortmaterial av röd- och vitklöver som är mer hårdigt än sorter av vitklöver och lusern, vilket förklarar röd- och vitklöverns dominans i de nordligaste delarna av Sverige.

Som nämnts ovan är de ekologiskt odlade vallarna beroende av att ha en hög andel baljväxter för att tillgodose kvävebehovet, vilket kan förklara varför så mycket som 97 procent av den ekologiska slåttervallsarealen såddes in med någon typ av baljväxt i vallfröblandningen. För de konventionella slåttervallarna var motsvarande arealandel 77 procent.

Höstvete vanligaste förfrukten

Höstspannmål är i undersökningen ett samlingsnamn för höstvete, råg, höstkorn och höstrågvete, där höstvete stod för 86 procent av arealen 2022 (Lantbruksregistret). Höstvete var den vanligaste förfrukten för såväl höstspannmål och de vårsådda grödorna vårkorn och havre och utgjorde förfrukt på cirka en tredjedel av dessa grödarealer 2022 (tabell 3.1). Höstvete har ökat de senaste åren som förfrukt medan vårkorn har minskat. De andra redovisade förfrukterna ligger för riket kvar på ungefär samma nivå som 2019.

I södra Sverige är höstraps en vanlig förfrukt till höstspannmålen och sockerbetor är en vanlig förfrukt till vårkorn. I mellersta Sveriges slåtterbygder dominerar höstvete som förfrukt. I norra Sverige förekommer vårkorn och slåttervall som vanliga förfrukter till vårkorn.

Oförändrad jordbearbetning

Inför sådd av höstspannmål var det 50 procent av arealen som enbart stubbearbetades, vilket var samma andel som 2019 (tabell 3.2). En liten del av arealen, 2 procent, direktsåddes och resten av arealen plöjdes eller bearbetades med en kombination av plöjning och stubbearbetning.

Inför sådd av vårkorn och havre var det på samma sätt som tidigare år en stor andel av arealen som plöjdes, 75 respektive 83 procent. Andelen areal som enbart stubbearbetades inför sådd av vårkorn och havre har ökat under senare år men låg 2022 på samma nivå som vid senaste undersökningen 2019. Liksom för höstspannmål, var det för vårkorn och havre endast en marginell andel av arealen som direktsåddes.

Nära en tredjedel av arealen vårbearbetades inför korn och havre

Andelen vårbearbetad areal inför sådd av vårkorn och havre hade ökat något sedan 2019, och utgjorde 2022 nära en tredjedel av arealen (tabell 3.3). Detta kan till viss del bero på ogynnsamma förhållanden vintern 2021/våren 2022 som gjorde att en del av de höstsådda grödorna utvintrade och kördes upp och ersattes av vårsådda grödor (*Skörd av spannmål, trindsäd, oljeväxter, potatis och slåttervall 2022. Slutlig statistik JO0601*).

Tidpunkt för första jordbearbetning är årsmånsberoende och beror även på det geografiska läget. Höstbearbetning sker i regel tidigare i norra Sverige än i södra. För höstsåpannmålen var det ingen förändring i första jordbearbetnings-tidpunkt jämfört med 2019.

Nästan all fånggröda odlas med miljöstödet och vallgräs är vanligast

Enligt Jordbruksverkets administrativa register över arealbaserade stöd sökte 2 100 jordbruksföretag miljöersättning för fånggröda på 73 600 hektar under 2022 inom stödet för minskat kväveläckage. Med fånggröda menas här växtlighet som odlas mellan två grödor för att reducera växtnäringsläckage. Ersättningen kan bara sökas för arealer inom nitratkänsliga områden.

För att undersöka omfattningen av odling av fånggröda utan miljöstödet, infördes en fråga om detta i 2022-års undersökning. Möjliga fånggrödor att uppges var dock endast de stödberättigade fånggrödorna. På riket skattades det till 360 företag, motsvarade cirka 15 procent av alla företag som angett att de odlat fånggröda. Sammanlagd fånggrödeareal utan miljöstödet skattades till 4 000 hektar (tabell 3.4), vilket motsvarar 5 procent av den skattade totala fånggrödearealen.

Vallgräs var den vanligaste fånggrödan både på areal med miljöstödet för fånggröda och på areal utan miljöstödet, 53 respektive 35 procent, följt av oljerättika/rättika med 27 respektive 21 procent.

I Götalands södra slättbygder utgjordes drygt hälften av arealen fånggröda med miljöstödet av oljerättika/rättika. Eftersom rättikor behöver en längre växtperiod på hösten är de mindre förekommande i norra Götaland och Svealand.

Drygt tre procent av åkerarealen kalkades

Kalkningsmedel spreds under 2022 på cirka 88 000 hektar åkermark, vilket motsvarar 3,5 procent av den totala åkerarealen (tabell 4.1). Andelen kalkad åkerareal har varit relativt konstant under de senaste åren men ökade något 2022. Den totala mängden kalkningsmedel, omräknad till kalciumoxid (CaO), var 2022 cirka 156 000 ton (tabell 4.2). Utslaget på den kalkade arealen blir det 1,8 ton CaO per hektar. Mängden magnesium (Mg) som spreds med kalkningsmedel 2022 var cirka 6 300 ton, vilket motsvarar ca 70 kg Mg per hektar kalkad åkermark.

Förekomst av strukturräddning

Strukturkalk är släckt eller bränd kalk som förutom att den har en pH-höjande effekt också påverkar strukturen på lerjordar positivt. Strukturkalk innehåller, till skillnad från kalkstensmjöl, aktiv CaO.

I tabell 1 redovisas strukturkalk separat, men den ingår även som en delmängd av den kalk som redovisas i tabellerna 4.1 och 4.2. Den strukturkalk som redovisas i tabell 1 är de kalkningsmedel som saluförs som strukturkalk. De är blandningar av släckt kalk och kalkstensmjöl/kalkstenskross med en halt av aktiv CaO mellan 15 och 20 procent. Gips, som också har en övergående struktureffekt, ingår inte i statistiken.

Resultaten för användningen av strukturkalk 2022 har, i likhet med 2010, inte kunnat redovisas eftersom antalet företag som uppgav att de strukturkalkat var för lågt för att kunna utgöra ett tillräckligt säkert underlag för skattningar (Tabell 1). Det kan vara ett tecken på att strukturkalkning minskat ytterligare sedan undersökningen genomfördes senast, 2019. En möjlig orsak kan vara att arealen med lerjordar där strukturkalken har effekt redan har kalkats under tidigare år, och behovet av strukturkalkning har därför minskat eftersom det är en långsiktig åtgärd.

Tablå 1. Spridning av strukturkalk 2010–2022 på åkermark, angivet som kalkningsmedel (ton), total mängd kalciumoxid (ton CaO), kalkad åkerareal (hektar) samt kalciumoxid per hektar strukturkalkad areal (ton CaO/hektar)

	Kalkningsmedel		CaO		Kalkad åkerareal		CaO	
	ton	fm ¹	ton	fm ¹	hektar	fm ¹	ton/ha	fm ¹
Riket								
2022	.. ± ± ± ± ..	
2019	14 400 ± 5 900		6 800 ± 2 800		2 500 ± 1 000		2,8 ± 0,4	
2016	37 600 ± 13 400		16 800 ± 6 000		6 800 ± 2 700		2,5 ± 0,3	
2014	34 000 ± 10 200		14 400 ± 4 300		6 100 ± 1 900		2,4 ± 0,1	
2012	31 000 ± 14 900		13 900 ± 6 700		5 400 ± 2 600		2,6 ± 0,3	
2010	.. ± ± ± ± ..	

Anm.: Hänsyn taget till vattenhalt i handelsvaran vid omräkning till CaO.

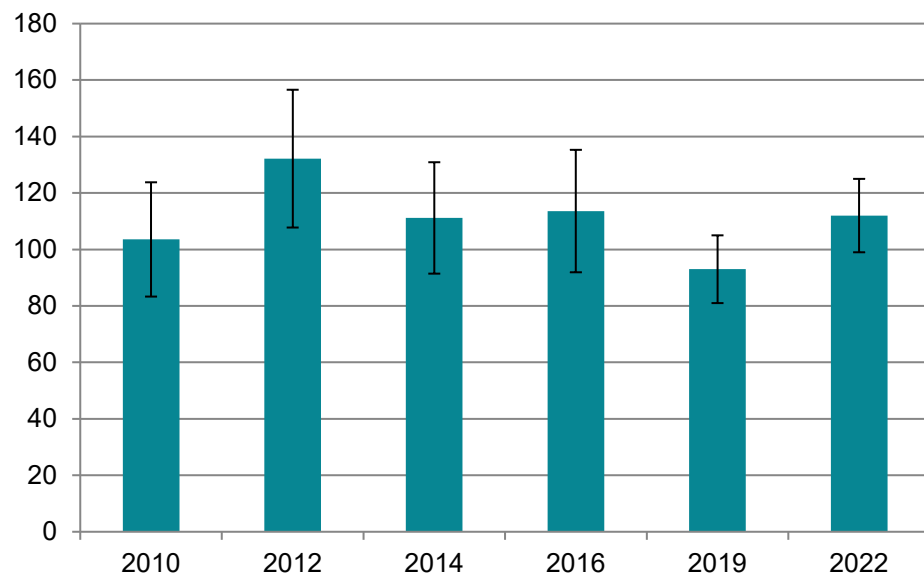
Symbolen .. betyder att uppgiften är för osäker för att anges.

1) fm = felmarginal (dubbla medelfelet).

Kadmium i kalk spridd på åkermark

Mängden kadmium i kalkningsmedel som spreds på åkermarken 2022 beräknas totalt till 112 kg (Figur 1). Den tillförda mängden kadmium via kalkningsmedel kan jämföras med tillförseln via fosforgödselmedel som odlingsåret 2021/2022 var 44 kg (MI 30 SM 2301).

Kadmium kg

Figur 1. Mängd kadmium (kg) i kalk spridd på åkermark 2010–2022. Felstap-larna avser 95-procentiga konfidensintervall omkring skattningarna.

Tabeller

Tecken och förkortningar

Symbols and abbreviations

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges. Redovisningen begränsas till resultat som grundas på minst 20 observationer och ett medelfel < 35 %. För skattningar avseende andelar gäller minst 50 observationer.	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
PO	Produktionsområde	Agricultural production area
GSS	Götalands södra slättbygder	Plain districts in Southern Götaland
GMB	Götalands mellanbygder	Central districts in Götaland
GNS	Götalands norra slättbygder	Plain districts in Northern Götaland
SS	Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand
GSK	Götalands skogsbygder	Forest districts in Götaland
MSK	Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in Central Sweden
NN	Nedre Norrland	Lower parts of Norrland
NÖ	Övre Norrland	Upper parts of Norrland

1.1 Trädesareal 2022 fördelad på kort- och långliggande träda

1.1 Set-aside land (fallow) 2022 by short and long term set-aside

	Antal företag ¹	Areal träda ² ha	Andel av trädesarealen med			
			Kortliggande träda ³		Långliggande träda ³	
			%	fm ⁴	%	fm ⁴
Riket						
2022	20 207	162 500	43 ±	–	57 ±	–
2019	2 106	131 700	37 ±	5	63 ±	5
2016	2 028	167 600	44 ±	5	56 ±	5
2014	1 281	129 400	29 ±	4	71 ±	4
2012	1 332	151 500	38 ±	4	62 ±	4
2010	..	176 800	46 ±	4	54 ±	4
2008	..	146 500	25 ±	3	75 ±	3
2006	..	306 900	49 ±	3	51 ±	3
Produktionsområden						
Götalands södra slättbygder	1 910	13 300	50 ±	–	50 ±	–
Götalands mellanbygder	2 140	13 300	51 ±	–	49 ±	–
Götalands norra slättbygder	3 344	27 300	49 ±	–	51 ±	–
Svealands slättbygder	4 864	55 100	42 ±	–	58 ±	–
Götalands skogsbygder	4 138	19 300	35 ±	–	65 ±	–
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 155	16 300	40 ±	–	60 ±	–
Nedre Norrland	1 143	6 500	43 ±	–	57 ±	–
Övre Norrland	1 102	11 400	33 ±	–	67 ±	–

1) Antal företag som ingår i beräkningarna. För 2022 kan ett företag ha trädesareal i flera produktionsområden.

2) Arealuppgifter från Lantbruksregistret, träda grödkod 60.

3) Kortliggande = 1 och 2 år. Långliggande = 3 år eller mer.

4) fm = felmarginal (dubbla medelfelet) t.o.m. 2019. För 2022 är andelsskattningen baserad endast på registeruppgifter.

1.2 Träda 2022 fördelad efter etableringsgröda

1.2 Set-aside land (fallow) 2022 by establishment crop

	Antal företag ¹	Areal träda ² ha	Andel av trädesarealen med								
			Gammal vall		Stubb	Gräsinsådd		Gräsinsådd m. baljväxt		Annat ⁴	
			%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³	%
Träda totalt											
Riket											
2022	2 165	162 500	60 ± 4	18 ± 3	7 ± 2	4 ± 2	11 ± 2				
2019	2 104	131 700	64 ± 5	18 ± 3	7 ± 2	3 ± 2	8 ± 3				
2016	2 016	167 600	54 ± 6	25 ± 5	12 ± 5	3 ± 2	6 ± 2				
2014	1 271	129 400	46 ± 4	28 ± 4	13 ± 3	9 ± 3	4 ± 2				
2012	1 324	151 500	42 ± 4	33 ± 4	15 ± 3	5 ± 2	6 ± 2				
2010	..	176 800	32 ± 4	38 ± 4	19 ± 3	4 ± 1	7 ± 2				
2008	..	146 500	41 ± 4	22 ± 3	25 ± 3	9 ± 2	3 ± 1				
2006	..	306 900	31 ± 2	32 ± 3	27 ± 3	10 ± 2	- ± -				
Produktionsområden⁵											
GSS	286	13 300	53 ± 8	10 ± 5	16 ± 5	7 ± 4	14 ± 5				
GMB	346	13 300	60 ± 7	7 ± 3	10 ± 4	6 ± 5	17 ± 6				
GNS	324	27 300	39 ± 8	35 ± 9	7 ± 3	6 ± 3	13 ± 6				
SS	410	55 100	49 ± 8	26 ± 8	6 ± 4	5 ± 4	15 ± 5				
GSK	381	19 300	86 ± 7	4 ± 3	3 ± 2	3 ± 4	4 ± 3				
SSK	156	16 300	66 ± 12	12 ± 10	9 ± 7	1 ± 2	11 ± 6				
NN	115	6 500	83 ± 14	9 ± 13	0 ± 0	0 ± 0	7 ± 6				
NÖ	147	11 400	91 ± 8	8 ± 7	0 ± 0	0 ± 0	1 ± 2				
Kortliggande träda²											
Riket											
2022	953	69 500	48 ± 5	24 ± 4	7 ± 2	6 ± 3	16 ± 3				
2019	758	48 100	42 ± 6	31 ± 6	5 ± 2	7 ± 4	16 ± 6				
2016	1 095	73 400	45 ± 6	32 ± 6	9 ± 3	5 ± 3	8 ± 3				
2014	373	38 000	26 ± 6	50 ± 7	8 ± 4	7 ± 4	10 ± 4				
2012	460	57 900	22 ± 5	51 ± 6	11 ± 5	5 ± 3	12 ± 5				
2010	..	81 400	12 ± 4	63 ± 5	7 ± 3	5 ± 2	12 ± 4				
2008	..	36 600	25 ± 6	43 ± 7	18 ± 7	10 ± 4	3 ± 3				
2006	..	150 400	16 ± 3	51 ± 4	21 ± 4	12 ± 3	- ± -				
Produktionsområden⁵											
GSS	124	6 600	51 ± 11	10 ± 7	15 ± 8	10 ± 7	14 ± 8				
GMB	157	6 800	58 ± 9	6 ± 5	8 ± 4	5 ± 5	23 ± 8				
GNS	152	13 500	28 ± 8	43 ± 13	4 ± 3	7 ± 4	17 ± 10				
SS	199	23 000	37 ± 8	34 ± 9	4 ± 4	8 ± 8	17 ± 6				
GSK	140	6 800	66 ± 13	10 ± 7	6 ± 6	9 ± 12	9 ± 6				
SSK	77	6 500	62 ± 16	8 ± 7	13 ± 11	0 ± 0	16 ± 11				
NN	49	2 800	.. ± ± ± ± ± ..				
NÖ	55	3 700	79 ± 14	17 ± 12	0 ± 0	0 ± 0	4 ± 7				
Långliggande träda²											
Riket											
2022	1 212	93 000	71 ± 6	13 ± 5	7 ± 2	2 ± 1	7 ± 3				
2019	1 346	83 600	78 ± 5	10 ± 4	8 ± 2	1 ± 1	3 ± 2				
2016	921	94 200	61 ± 9	19 ± 7	14 ± 8	2 ± 2	4 ± 2				
2014	898	91 400	54 ± 5	19 ± 4	15 ± 4	10 ± 3	2 ± 1				
2012	864	93 600	54 ± 5	22 ± 4	17 ± 4	4 ± 2	2 ± 2				
2010	..	95 400	50 ± 6	16 ± 4	28 ± 5	3 ± 2	2 ± 2				
2008	..	109 900	46 ± 4	15 ± 3	27 ± 4	9 ± 3	3 ± 2				
2006	..	156 500	45 ± 4	13 ± 3	33 ± 4	9 ± 2	- ± -				
Produktionsområden⁵											
GSS	162	6 700	56 ± 10	9 ± 8	19 ± 7	3 ± 3	13 ± 7				
GMB	189	6 500	62 ± 11	7 ± 5	12 ± 6	6 ± 8	12 ± 9				
GNS	172	13 800	52 ± 11	25 ± 10	11 ± 5	5 ± 4	7 ± 7				
SS	211	32 000	62 ± 14	17 ± 13	8 ± 6	1 ± 1	12 ± 9				
GSK	241	12 500	95 ± 4	2 ± 2	1 ± 1	0 ± 1	1 ± 2				
SSK	79	9 800	69 ± 18	15 ± 17	6 ± 8	2 ± 3	7 ± 6				
NN	66	3 700	82 ± 25	16 ± 25	0 ± 0	0 ± 0	2 ± 3				
NÖ	92	7 700	94 ± 9	5 ± 9	0 ± 0	0 ± 0	0 ± 0				

1) Antal företag som ingår i beräkningarna. 2) Arealuppgifter från Lantbruksregistret, träda grödkod 60. Gäller ej arealer för "Kortliggande träda" och "Långliggande träda", vilka är skattade. 3) fm = felmarginal (dubbla medelfelet). 4) Ny redovisningskategori fr.o.m. 2008. 5) PO=Produktionsområden, se sid 8.

2.1 Slåttervall 2022 fördelad efter ålder

2.1 Temporary grasses 2022 by age

	Antal företag ¹	Areal slåttervall ² ha	Andel av slåttervallsarealen									
			1 år		2 år		3 år		4 år ⁴		5 år eller äldre ⁴	
			%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³
Totalt												
Riket												
2022	3 091	838 700	27 ± 2	22 ± 2	20 ± 2	12 ± 1	19 ± 2					
2019	3 327	862 400	24 ± 2	22 ± 2	19 ± 2	14 ± 2	20 ± 2					
2016	3 205	805 500	25 ± 2	21 ± 2	18 ± 2	36 ± 2	.. ± ..					
Produktionsområden⁵												
GSS	240	35 300	20 ± 8	24 ± 9	32 ± 12	8 ± 3	16 ± 9					
GMB	464	102 000	25 ± 5	24 ± 4	17 ± 4	17 ± 5	16 ± 5					
GNS	355	86 500	30 ± 6	25 ± 6	21 ± 5	10 ± 5	14 ± 5					
SS	453	134 500	22 ± 5	22 ± 5	22 ± 5	12 ± 4	23 ± 5					
GSK	863	256 100	32 ± 3	22 ± 3	18 ± 3	12 ± 3	16 ± 3					
SSK	236	74 500	24 ± 6	13 ± 4	20 ± 6	18 ± 7	25 ± 6					
NN	270	87 100	27 ± 6	22 ± 6	17 ± 5	9 ± 3	25 ± 6					
NÖ	210	64 300	22 ± 6	21 ± 6	22 ± 6	8 ± 3	26 ± 7					
Konventionellt odlad												
Riket												
2022	2 468	637 500	24 ± 2	21 ± 2	20 ± 2	13 ± 2	22 ± 2					
2019	2 648	649 400	23 ± 2	21 ± 2	19 ± 2	14 ± 2	23 ± 2					
2016	2 579	622 300	22 ± 2	19 ± 2	18 ± 2	40 ± 3	.. ± ..					
Produktionsområden⁵												
GSS	220	31 400	19 ± 8	24 ± 9	33 ± 13	8 ± 3	16 ± 10					
GMB	404	85 900	25 ± 5	24 ± 5	17 ± 4	18 ± 5	16 ± 6					
GNS	250	51 300	23 ± 7	23 ± 8	25 ± 8	12 ± 7	17 ± 6					
SS	348	95 600	19 ± 6	19 ± 5	22 ± 6	13 ± 5	26 ± 6					
GSK	692	203 200	30 ± 4	22 ± 3	17 ± 3	13 ± 3	18 ± 4					
SSK	182	51 600	21 ± 7	11 ± 4	20 ± 7	19 ± 8	29 ± 7					
NN	193	65 000	25 ± 6	20 ± 6	15 ± 5	8 ± 3	32 ± 7					
NÖ	179	56 200	21 ± 6	22 ± 6	21 ± 6	8 ± 3	27 ± 7					
Ekologiskt odlad⁶												
Riket												
2022	623	201 200	36 ± 4	25 ± 3	20 ± 3	8 ± 2	11 ± 3					
2019	679	212 900	29 ± 4	27 ± 5	21 ± 3	13 ± 3	11 ± 3					
2016	626	183 100	33 ± 4	27 ± 4	18 ± 3	23 ± 4	.. ± ..					
Produktionsområden⁵												
GSS	20	3 900	.. ± ± ± ± ± ..					
GMB	60	16 100	30 ± 12	25 ± 10	18 ± 10	9 ± 8	18 ± 11					
GNS	105	35 200	41 ± 9	29 ± 9	15 ± 6	6 ± 7	9 ± 6					
SS	105	38 900	29 ± 9	28 ± 8	20 ± 8	8 ± 5	15 ± 7					
GSK	171	52 900	42 ± 8	23 ± 7	22 ± 6	7 ± 4	6 ± 4					
SSK	54	22 900	36 ± 13	18 ± 10	22 ± 11	14 ± 9	11 ± 8					
NN	77	22 100	32 ± 12	25 ± 11	22 ± 10	10 ± 7	10 ± 7					
NÖ	31	8 000	.. ± ± ± ± ± ..					

1) Antal företag som ingår i beräkningarna.

2) Arealuppgifter från *Skörd av spannmål, trindsäd, oljeväxter, potatis och slåttervall 2022. Slutlig statistik (JO0601)* och *Skörd för ekologisk och konventionell odling 2022 (JO0608)*.

3) fm = felmarginal (dubbla medelfelet).

4) För 2016 ingår även all slåttervallsareal som är 5 år eller äldre i kategorin "4 år".

5) Produktionsområden, se sid 8.

6) Med ersättning för ekologisk odling.

2.2 Slåttervall 2022 fördelad efter utsädet med avseende på baljväxtinblandning

2.2 Temporary grasses 2022 by type of leguminous plants in the seed mixture

	Antal företag ¹	Areal slåttervall ² ha	Andel av slåttervallsarealen											
			Endast rödklöver		Endast vitklöver		Blandat röd- och vitklöver ³		Endast lusern		Övriga samt blandat ⁴		Utan baljväxter	
			%	fm ⁵	%	fm ⁵	%	fm ⁵	%	fm ⁵	%	fm ⁵	%	fm ⁵
Totalt														
Riket														
2022	2 048	838 700	12 ± 2	3 ± 1	46 ± 3	2 ± 1	20 ± 2	17 ± 2						
2019	2 145	862 400	13 ± 2	4 ± 2	47 ± 3	3 ± 1	17 ± 2	17 ± 2						
2016	2 090	805 500	15 ± 2	3 ± 1	49 ± 2	1 ± 0	13 ± 2	19 ± 2						
2014	886	878 000	11 ± 3	1 ± 1	46 ± 5	3 ± 1	14 ± 5	25 ± 5						
2012	..	893 000	11 ± 3	2 ± 1	.. ± ..	4 ± 2	50 ± 6	33 ± 6						
2010	..	894 700	15 ± 3	2 ± 1	.. ± ..	3 ± 2	53 ± 6	29 ± 5						
2008	..	870 700	18 ± 4	3 ± 2	.. ± ..	1 ± 1	51 ± 5	27 ± 4						
2006	..	816 400	20 ± ..	1 ± ± ..	2 ± ..	48 ± ..	29 ± ..						
Produktionsområden⁶														
GSS	155	35 300	14 ± 13	1 ± 1	43 ± 14	0 ± 0	17 ± 8	25 ± 14						
GMB	318	102 000	6 ± 3	2 ± 1	18 ± 4	7 ± 5	51 ± 6	16 ± 5						
GNS	248	86 500	7 ± 3	2 ± 2	49 ± 8	2 ± 1	27 ± 7	13 ± 6						
SS	254	134 500	9 ± 5	1 ± 1	44 ± 8	2 ± 3	18 ± 4	27 ± 7						
GSK	632	256 100	8 ± 2	5 ± 2	59 ± 4	0 ± 1	17 ± 4	10 ± 3						
SSK	135	74 500	7 ± 5	5 ± 4	50 ± 9	2 ± 2	14 ± 6	23 ± 9						
NN	171	87 100	23 ± 7	4 ± 3	52 ± 8	0 ± 0	4 ± 3	17 ± 7						
NÖ	135	64 300	43 ± 9	5 ± 8	28 ± 8	0 ± 0	6 ± 6	18 ± 8						
Konventionellt odlad														
Riket														
2022	1 551	637 500	14 ± 2	4 ± 1	41 ± 3	2 ± 1	16 ± 2	23 ± 3						
2019	1 645	649 400	16 ± 2	4 ± 3	40 ± 3	3 ± 2	14 ± 2	22 ± 3						
2016	1 603	622 300	18 ± 2	3 ± 1	42 ± 3	1 ± 0	11 ± 2	24 ± 3						
2014	688	676 000	15 ± 4	1 ± 1	40 ± 6	4 ± 2	10 ± 5	30 ± 6						
2012	..	693 100	16 ± 4	1 ± 1	.. ± ..	6 ± 4	41 ± 7	37 ± 7						
2010	..	683 900	18 ± 4	2 ± 1	.. ± ..	3 ± 2	44 ± 6	34 ± 6						
2008	..	650 700	21 ± 4	4 ± 2	.. ± ..	1 ± 1	43 ± 5	31 ± 5						
2006	..	533 000	27 ± ..	1 ± ± ..	2 ± ..	39 ± ..	31 ± ..						
Ekologiskt odlad⁷														
Riket														
2022	497	201 200	6 ± 3	1 ± 1	58 ± 5	1 ± 1	30 ± 4	3 ± 2						
2019	500	212 900	7 ± 2	2 ± 1	63 ± 5	1 ± 1	25 ± 4	3 ± 1						
2016	487	183 100	5 ± 2	2 ± 2	67 ± 4	2 ± 1	18 ± 3	7 ± 3						
2014	198	202 000	4 ± 3	1 ± 1	57 ± 11	1 ± 2	23 ± 10	15 ± 8						
2012	..	199 900	4 ± 2	3 ± 3	.. ± ..	1 ± 2	67 ± 9	25 ± 8						
2010	..	202 300	8 ± 4	1 ± 2	.. ± ..	2 ± 2	74 ± 8	18 ± 7						
2008	..	210 600	11 ± 7	1 ± 1	.. ± ..	1 ± 1	68 ± 10	17 ± 8						
2006	..	269 600	8 ± ..	2 ± ± ..	2 ± ..	63 ± ..	25 ± ..						

1) Antal företag som ingår i beräkningarna.

2) Arealuppgifter från *Skörd av spannmål, trindsäd, oljevaxter, potatis och slåttervall 2022. Slutlig statistik (JO0601)* och *Skörd för ekologisk och konventionell odling 2022 (JO0608)*.

3) Särredovisas fr o m 2014. Ingick t o m 2012 i kategorin "Övriga samt blandat".

4) Övriga baljväxter samt blandningar av baljväxter. I 2006 år SM kallades denna kategori för "Röd- och vitklöver".

Fr o m 2014 ingår ej blandningar med enbart röd- och vitklöver.

5) fm = felmarginal (dubbla medelfelet).

6) Produktionsområden, se sid 8.

7) Med ersättning för ekologisk odling.

3.1 Grödareal för höstspannmål, vårkorn och havre 2022 fördelat efter förfrukt

3.1 Crop area for winter grain, spring barley and oats 2022 by preceding crops

Höstspannmål Riket	Antal företag ¹	Areal ² ha	Andel av grödarealen med förfrukten													
			Höstvete		Vårkorn		Havre		Slättervall		Höstraps ³		Träda		Övriga ⁴	
			%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵
2022	1 813	487 300	31 ± 3	11 ± 2	8 ± 2	6 ± 1	28 ± 2	1 ± 1	14 ± 2							
2019	1 873	505 200	25 ± 3	17 ± 2	8 ± 1	4 ± 1	26 ± 2	2 ± 1	18 ± 2							
2014	1 209	458 700	18 ± 2	19 ± 2	12 ± 2	6 ± 1	20 ± 2	3 ± 1	23 ± 2							
2012	1 030	338 600	25 ± 3	17 ± 2	10 ± 2	7 ± 2	.. ± ..	3 ± 1	39 ± 3							
2010	..	410 200	25 ± 3	14 ± 2	9 ± 2	6 ± 1	.. ± ..	3 ± 1	44 ± 3							
2008	..	398 900	23 ± 3	15 ± 2	11 ± 2	8 ± 1	.. ± ..	5 ± 1	38 ± 3							
2006	..	402 400	22 ± ± ..	11 ± ± ± ..	8 ± ..	45 ± ..							
Produktionsområden⁶																
GSS	322	90 700	13 ± 4	8 ± 3	6 ± 3	2 ± 1	61 ± 6	0 ± 0	11 ± 3							
GMB	387	67 300	21 ± 4	10 ± 3	1 ± 1	7 ± 2	37 ± 5	0 ± 0	23 ± 3							
GNS	357	131 000	44 ± 6	4 ± 2	12 ± 4	5 ± 1	20 ± 5	1 ± 1	15 ± 4							
SS	374	148 700	39 ± 6	18 ± 5	9 ± 3	5 ± 1	15 ± 5	3 ± 2	11 ± 3							
GSK	273	31 800	20 ± 6	11 ± 4	8 ± 5	32 ± 6	11 ± 4	0 ± 0	17 ± 5							
SSK	79	16 500	35 ± 12	13 ± 7	14 ± 11	13 ± 6	8 ± 9	2 ± 2	14 ± 7							
NN	21	1 300	.. ± ± ± ± ± ± ± ..							
NÖ	.	-	. ± .	. ± .	. ± .	. ± .	. ± .	. ± .	. ± .							
Vårkorn																
Riket			Höstvete		Vårkorn		Havre		Slättervall		Sockerbetor ³		Träda		Övriga ⁴	
			%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵
2022	1 875	259 200	33 ± 3	16 ± 2	12 ± 2	12 ± 1	10 ± 2	1 ± 0	18 ± 2							
2019	2 005	279 300	27 ± 3	24 ± 3	11 ± 2	11 ± 1	11 ± 1	1 ± 0	15 ± 2							
2014	1 410	321 900	21 ± 2	25 ± 2	16 ± 2	10 ± 2	11 ± 2	1 ± 1	16 ± 2							
2012	1 446	364 700	27 ± 2	22 ± 2	15 ± 2	9 ± 2	.. ± ..	1 ± 0	27 ± 2							
2010	..	300 800	25 ± 3	28 ± 3	13 ± 2	9 ± 2	.. ± ..	1 ± 0	24 ± 3							
2008	..	395 400	26 ± 2	18 ± 2	14 ± 2	11 ± 1	.. ± ..	2 ± 1	28 ± 2							
2006	..	309 200	19 ± ..	23 ± ..	14 ± ± ± ± ..	33 ± ..							
Produktionsområden⁶																
GSS	305	56 700	31 ± 6	9 ± 4	3 ± 2	2 ± 1	38 ± 6	1 ± 1	16 ± 4							
GMB	369	33 100	34 ± 6	5 ± 2	2 ± 2	11 ± 3	11 ± 3	0 ± 0	37 ± 6							
GNS	224	39 700	44 ± 8	10 ± 5	26 ± 8	7 ± 4	0 ± 0	1 ± 1	12 ± 4							
SS	322	62 100	47 ± 6	19 ± 5	12 ± 4	4 ± 2	0 ± 0	1 ± 1	17 ± 5							
GSK	359	30 500	20 ± 4	15 ± 6	16 ± 5	29 ± 5	0 ± 0	1 ± 1	18 ± 5							
SSK	96	13 300	14 ± 10	25 ± 13	33 ± 12	13 ± 6	0 ± 0	3 ± 4	13 ± 7							
NN	111	13 600	5 ± 3	39 ± 11	4 ± 3	40 ± 11	0 ± 0	0 ± 1	11 ± 6							
NÖ	89	10 200	0 ± 0	53 ± 11	0 ± 0	41 ± 11	1 ± 1	2 ± 4	3 ± 3							
Havre																
Riket			Höstvete		Vårkorn		Havre		Slättervall		Vårvete ³		Träda		Övriga ⁴	
			%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵	%	ki ⁵
2022	1 217	158 400	36 ± 4	18 ± 3	20 ± 4	11 ± 2	3 ± 1	1 ± 1	11 ± 2							
2019	1 240	147 900	24 ± 3	26 ± 3	19 ± 3	11 ± 2	6 ± 2	2 ± 1	11 ± 2							
2014	897	164 900	22 ± 3	26 ± 3	22 ± 3	12 ± 3	8 ± 2	2 ± 1	8 ± 2							
2012	1 003	196 200	28 ± 3	21 ± 3	18 ± 3	16 ± 3	.. ± ..	2 ± 1	15 ± 3							
2010	..	164 400	21 ± 3	22 ± 3	28 ± 4	13 ± 3	.. ± ..	2 ± 1	14 ± 3							
2008	..	227 600	27 ± 3	21 ± 3	19 ± 3	14 ± 2	.. ± ..	4 ± 1	15 ± 2							
2006	..	206 100	16 ± ..	14 ± ..	35 ± ..	9 ± ± ± ..	26 ± ..							
Produktionsområden⁶																
GSS	132	12 500	45 ± 12	15 ± 7	5 ± 5	5 ± 3	5 ± 5	0 ± 0	26 ± 10							
GMB	78	3 700	30 ± 15	13 ± 7	4 ± 6	23 ± 9	4 ± 4	0 ± 0	26 ± 12							
GNS	271	51 300	50 ± 7	18 ± 6	18 ± 7	5 ± 2	1 ± 1	0 ± 0	8 ± 3							
SS	263	46 700	36 ± 8	17 ± 6	23 ± 8	6 ± 3	6 ± 3	1 ± 1	12 ± 5							
GSK	301	24 500	19 ± 7	20 ± 6	21 ± 6	30 ± 6	3 ± 3	1 ± 1	6 ± 3							
SSK	98	15 800	17 ± 10	23 ± 11	30 ± 15	13 ± 6	4 ± 6	1 ± 2	12 ± 11							
NN	41	3 000	.. ± ± ± ± ± ± ± ..							
NÖ	33	900	.. ± ± ± ± ± ± ± ..							

1) Antal företag som ingår i beräkningarna. 2) Arealuppgifter från Lantbruksregistret. 3) Särredovisas fr o m 2014. Ingick t o m 2012 i kategorin "Övriga". 4) Fr o m 2014 ingår för höstspannmål ej höstraps, för vårkorn ej sockerbetor och för havre ej vårvete i kategorin "Övriga". 5) ki=95-procentigt konfidensintervall omkring skattningen. 6) Produktionsområden, se sid 8.

3.2 Jordbearbetningsteknik inför 2022 års grödor (höstspannmål, vårkorn och havre)

3.2 Tillage methods before crops harvested 2022 (winter grain, spring barley and oats)

	Antal företag ¹	Areal ² ha	Andel av grödarealen							
			Endast plöjning		Endast stubb- bearbetning		Plöjning och stubbearbetning		Ingen bearbetning	
			%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³
Höstspannmål										
Riket										
2022	1 810	487 300	39 ± 3	50 ± 3	9 ± 1	2 ± 1				
2019	1 862	505 200	38 ± 3	50 ± 3	10 ± 1	3 ± 1				
2016	1 733	438 800	59 ± 3	30 ± 3	9 ± 2	2 ± 1				
2014	1 216	458 700	46 ± 3	36 ± 3	14 ± 2	4 ± 1				
2012	1 034	338 600	61 ± 3	26 ± 3	10 ± 2	3 ± 1				
2010	..	410 200	53 ± 3	34 ± 3	11 ± 2	2 ± 1				
2008	..	398 900	52 ± 3	32 ± 3	13 ± 2	2 ± 1				
2006	..	402 400	54 ± ..	28 ± ..	14 ± ..	3 ± ..				
Produktionsområden⁴										
GSS	320	90 700	21 ± 5	70 ± 6	7 ± 3	2 ± 2				
GMB	387	67 300	42 ± 6	45 ± 6	10 ± 3	3 ± 3				
GNS	358	131 000	58 ± 6	33 ± 6	9 ± 3	0 ± 0				
SS	372	148 700	26 ± 5	64 ± 5	8 ± 3	2 ± 2				
GSK	272	31 800	63 ± 7	20 ± 7	16 ± 5	1 ± 1				
SSK	79	16 500	73 ± 14	15 ± 12	12 ± 10	0 ± 0				
NN	22	1 300	.. ± ± ± ± ..				
NÖ	.	-	. ± .	. ± .	. ± .	. ± .				
Vårkorn										
Riket										
2022	1 878	259 200	65 ± 3	24 ± 3	10 ± 2	1 ± 1				
2019	2 005	279 300	64 ± 3	23 ± 3	12 ± 2	1 ± 1				
2016	2 034	308 200	71 ± 3	17 ± 3	11 ± 2	1 ± 1				
2014	1 399	321 900	69 ± 3	16 ± 2	14 ± 2	1 ± 1				
2012	1 452	364 700	77 ± 2	11 ± 2	9 ± 2	2 ± 1				
2010	..	300 800	70 ± 3	14 ± 2	14 ± 2	2 ± 1				
2008	..	395 400	73 ± 2	12 ± 2	13 ± 2	1 ± 1				
2006	..	309 200	72 ± ..	11 ± ..	15 ± ..	1 ± ..				
Produktionsområden⁴										
GSS	304	56 700	67 ± 6	25 ± 6	8 ± 3	0 ± 0				
GMB	369	33 100	65 ± 6	24 ± 5	9 ± 3	1 ± 1				
GNS	225	39 700	76 ± 7	12 ± 6	12 ± 5	0 ± 1				
SS	322	62 100	44 ± 6	46 ± 6	7 ± 4	3 ± 2				
GSK	360	30 500	71 ± 6	13 ± 4	16 ± 5	0 ± 0				
SSK	96	13 300	79 ± 10	11 ± 7	10 ± 7	1 ± 1				
NN	113	13 600	84 ± 6	5 ± 3	10 ± 5	0 ± 1				
NÖ	89	10 200	78 ± 9	13 ± 7	9 ± 6	0 ± 0				
Havre										
Riket										
2022	1 217	158 400	70 ± 4	16 ± 3	13 ± 3	1 ± 1				
2019	1 240	147 900	66 ± 4	16 ± 3	16 ± 3	2 ± 1				
2016	1 370	180 900	79 ± 3	8 ± 2	12 ± 2	1 ± 0				
2014	898	164 900	73 ± 3	11 ± 2	15 ± 3	1 ± 1				
2012	1 005	196 200	80 ± 3	7 ± 2	10 ± 2	3 ± 1				
2010	..	164 400	75 ± 4	10 ± 3	12 ± 3	3 ± 1				
2008	..	227 600	78 ± 3	9 ± 2	12 ± 2	2 ± 1				
2006	..	206 100	74 ± ..	10 ± ..	14 ± ..	2 ± ..				
Produktionsområden⁴										
GSS	131	12 500	67 ± 10	20 ± 9	12 ± 7	1 ± 1				
GMB	79	3 700	60 ± 13	27 ± 13	13 ± 8	1 ± 1				
GNS	272	51 300	77 ± 6	7 ± 4	16 ± 5	0 ± 0				
SS	262	46 700	62 ± 8	27 ± 7	10 ± 4	2 ± 2				
GSK	301	24 500	74 ± 6	12 ± 5	13 ± 5	1 ± 1				
SSK	98	15 800	75 ± 13	13 ± 8	12 ± 11	1 ± 2				
NN	41	3 000	.. ± ± ± ± ..				
NO	33	900	.. ± ± ± ± ..				

1) Antal företag som ingår i beräkningarna.

2) Arealuppgifter från Lantbruksregistret.

3) fm = felmarginal (dubbla medelfelet).

4) Produktionsområden, se sid 8.

3.3 Tidpunkt för första jordbearbetning inför 2022 års grödor (höstspannmål, vårkorn och havre)

3.3 Time of first tillage before sowing of crops harvested 2022 (winter grain, spring barley and oats)

Höst- spannmål	Antal företag ¹	Andel av grödarealen som bröts i											
		Juli		Augusti		September		Oktober		November		Övriga månader	
		%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²
Riket													
2022	1 767	2 ± 1		43 ± 3		49 ± 3		5 ± 1		1 ± 0		0 ± 0	
2019	1 807	2 ± 1		45 ± 3		47 ± 3		5 ± 1		1 ± 0		0 ± 0	
2016	1 692	1 ± 1		30 ± 3		61 ± 3		7 ± 1		1 ± 1		0 ± 0	
2014	1 156	2 ± 1		50 ± 3		45 ± 3		2 ± 1		0 ± 0		0 ± 0	
2012	996	3 ± 1		38 ± 3		53 ± 3		6 ± 1		0 ± 0		0 ± 0	
2010	..	1 ± 1		42 ± 3		48 ± 3		7 ± 2		1 ± 1		1 ± 1	
2008	..	3 ± 1		41 ± 3		45 ± 3		9 ± 2		1 ± 0		2 ± 1	
2006	..	4 ± ..		37 ± ..		47 ± ..		8 ± ..		1 ± ..		3 ± ..	
Produktionsområden³													
GSS	313	1 ± 1		35 ± 6		59 ± 6		4 ± 3		1 ± 1		0 ± 0	
GMB	379	1 ± 2		21 ± 4		68 ± 5		10 ± 3		1 ± 1		0 ± 0	
GNS	351	1 ± 1		57 ± 6		37 ± 6		2 ± 2		2 ± 2		0 ± 0	
SS	360	4 ± 2		49 ± 6		41 ± 6		6 ± 3		0 ± 0		0 ± 0	
GSK	266	3 ± 3		36 ± 8		54 ± 8		5 ± 3		1 ± 1		0 ± 0	
SSK	79	1 ± 2		28 ± 13		69 ± 13		2 ± 2		0 ± 0		0 ± 0	
NN	19	.. ± ± ± ± ± ± ..	
NÖ	.	. ± .		. ± .		. ± .		. ± .		. ± .		. ± .	
Vårkorn													
		Aug./Sept.		Oktober		November		Mars/April		Maj		Övriga månader	
		%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²
Riket													
2022	1 843	18 ± 2		31 ± 3		14 ± 2		26 ± 2		6 ± 1		4 ± 1	
2019	1 965	22 ± 3		35 ± 3		13 ± 2		22 ± 2		3 ± 1		6 ± 2	
2016	2 000	17 ± 3		40 ± 3		12 ± 2		24 ± 2		5 ± 1		2 ± 1	
2014	1 371	21 ± 2		24 ± 2		9 ± 2		36 ± 3		6 ± 1		3 ± 1	
2012	1 406	16 ± 2		26 ± 2		14 ± 2		33 ± 3		9 ± 2		2 ± 1	
2010	..	37 ± 3		30 ± 3		14 ± 2		12 ± 2		4 ± 1		3 ± 1	
2008	..	27 ± 1		32 ± 2		19 ± 2		12 ± 2		3 ± 1		6 ± 1	
2006	..	30 ± ..		31 ± ..		18 ± ..		15 ± ..		5 ± ..		1 ± ..	
Produktionsområden³													
GSS	302	7 ± 3		24 ± 6		28 ± 6		31 ± 6		0 ± 0		10 ± 4	
GMB	365	7 ± 3		25 ± 6		18 ± 4		45 ± 6		1 ± 1		4 ± 3	
GNS	220	17 ± 7		40 ± 8		16 ± 6		22 ± 6		1 ± 1		4 ± 3	
SS	308	36 ± 6		37 ± 6		5 ± 2		17 ± 5		6 ± 3		0 ± 0	
GSK	357	12 ± 4		22 ± 5		14 ± 4		46 ± 6		3 ± 2		3 ± 3	
SSK	94	21 ± 11		34 ± 12		10 ± 7		12 ± 7		23 ± 12		1 ± 1	
NN	109	14 ± 6		42 ± 11		7 ± 9		7 ± 5		25 ± 9		5 ± 8	
NÖ	88	18 ± 8		41 ± 11		0 ± 0		1 ± 2		37 ± 12		3 ± 4	
Havre													
		Aug./Sept.		Oktober		November		Mars/April		Maj		Övriga månader	
		%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²	%	fm ²
Riket													
2022	1 193	18 ± 3		38 ± 4		10 ± 2		24 ± 3		5 ± 2		5 ± 2	
2019	1 211	22 ± 3		39 ± 4		9 ± 2		21 ± 3		4 ± 2		4 ± 2	
2016	1 348	12 ± 3		46 ± 4		12 ± 3		19 ± 3		6 ± 2		4 ± 2	
2014	877	19 ± 3		26 ± 3		6 ± 2		37 ± 4		9 ± 2		2 ± 2	
2012	972	14 ± 2		30 ± 3		11 ± 2		30 ± 3		13 ± 2		2 ± 1	
2010	..	33 ± 4		39 ± 4		9 ± 2		13 ± 3		4 ± 2		2 ± 1	
2008	..	24 ± 3		39 ± 3		14 ± 2		15 ± 3		3 ± 1		6 ± 2	
2006	..	25 ± ..		38 ± ..		13 ± ..		16 ± ..		6 ± ..		2 ± ..	
Produktionsområden³													
GSS	130	15 ± 11		16 ± 8		15 ± 8		40 ± 11		0 ± 0		14 ± 8	
GMB	77	20 ± 13		21 ± 11		3 ± 2		48 ± 14		4 ± 6		4 ± 4	
GNS	268	19 ± 6		45 ± 7		12 ± 6		19 ± 5		1 ± 1		4 ± 3	
SS	252	19 ± 6		45 ± 8		5 ± 3		20 ± 8		7 ± 4		4 ± 4	
GSK	297	9 ± 4		24 ± 6		19 ± 6		41 ± 7		3 ± 2		4 ± 3	
SSK	95	25 ± 13		42 ± 15		5 ± 5		10 ± 8		16 ± 12		1 ± 2	
NN	41	.. ± ± ± ± ± ± ..	
NO	33	.. ± ± ± ± ± ± ..	

1) Antal företag som ingår i beräkningarna.

2) fm = felmarginal (dubbla medelfelet).

3) Produktionsområden, se sid 8.

3.4 Fånggrödor hösten 2022

3.4 Catch crops autumn 2022

Antal företag ¹	Areal fånggröda ² ha	fm ³	Andel av fånggrödearealen med typ av fånggröda													
			Vallgräs		Vallgräs med baljväxter		Vitsenap		Rättika		Oljerättika		Höstråg		W.voldiskt rajgräs	
			%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³	%	fm ³
Med miljöstödet																
Riket																
2022	393	73 600	53 ± 6	12 ± 4	1 ± 1	3 ± 2	24 ± 5	1 ± 1	6 ± 2	2 ± 1	2 ± 1	6 ± 2				
2019	372	72 500	56 ± 6	10 ± 4	0 ± 0	2 ± 1	24 ± 5	2 ± 1	6 ± 2	2 ± 1	2 ± 1	6 ± 2				
2016	288	63 900	65 ± 7	9 ± 4	1 ± 1	6 ± 5	15 ± 4	2 ± 1	3 ± 2	2 ± 1	2 ± 1	3 ± 2				
Produktionsområden⁴																
GSS	125	20 000	36 ± 10	4 ± 4	0 ± 0	7 ± 5	46 ± 10	1 ± 1	6 ± 4	1 ± 1	1 ± 1	6 ± 4				
GMB	114	14 200	46 ± 9	7 ± 4	0 ± 0	3 ± 2	35 ± 9	4 ± 4	6 ± 4	4 ± 4	4 ± 4	6 ± 4				
GNS	68	18 400	67 ± 12	21 ± 10	0 ± 0	2 ± 2	3 ± 3	0 ± 0	8 ± 7	0 ± 0	0 ± 0	8 ± 7				
SS	29	11 500	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
GSK	52	8 300	62 ± 16	9 ± 10	0 ± 0	0 ± 0	12 ± 8	0 ± 0	17 ± 12	0 ± 0	0 ± 0	17 ± 12				
SSK	5	1 300	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
NN	.	–	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
NÖ	.	–	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
Utan miljöstödet																
Riket																
2022	67	4 000 ± 1 100	35 ± 13	25 ± 11	0 ± 0	2 ± 2	19 ± 11	12 ± 9	6 ± 5	12 ± 9	12 ± 9	6 ± 5				
Produktionsområden⁴																
GSS	16	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
GMB	13	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
GNS	4	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
SS	6	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
GSK	16	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
SSK	2	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
NN	3	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				
NÖ	7	.. ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ± ..				

1) Antal företag som ingår i beräkningarna.

2) För fånggröda odlad med miljöstödet är arealuppgifterna hämtade från Jordbruksverkets administrativa register över arealbaserade stöd och inkluderar arealer med miljöersättning för fånggröda inom stödet för minskat kväveläckage.

För fånggröda odlad utan miljöstödet är arealuppgifterna skattade utifrån uppgifter insamlade i undersökningen.

3) fm = felmarginal (dubbla medelfelet).

4) Produktionsområden, se sid 8.

4.1 Spridning av kalk på åkermark angivet som kalkad åkerareal (hektar och procent av total åkerareal) och kalkningsmedel (ton) 2022

4.1 Application of lime on arable land expressed as limed area (hectare and percentage of total arable land) and lime product (tonnes) 2022

	Antal företag ¹	Antal kalkande företag ²	Areal åker ³ ha	Kalkad åkerareal		Kalkad åkerareal		Kalkningsmedel ⁴	
				ha	fm ⁵	%	fm ⁵	ton	fm ⁵
Riket									
2022	4 273	625	2 537 900	87 600 ±	9 400	3,5 ±	0,4	367 000 ±	39 100
2019	4 443	586	2 551 500	72 200 ±	7 200	2,8 ±	0,3	326 400 ±	34 100
2016	4 421	608	2 579 600	71 800 ±	7 400	2,8 ±	0,3	336 600 ±	39 200
2014	2 433	366	2 596 500	70 500 ±	10 900	2,7 ±	0,4	331 700 ±	47 400
2012	2 755	442	2 608 300	80 600 ±	9 000	3,1 ±	0,4	382 900 ±	50 500
2010	3 981	571	2 633 500	73 400 ±	6 800	2,8 ±	0,3	329 000 ±	32 300
Produktionsområden⁶									
GSS	500	143	320 600	22 500 ±	4 000	7,0 ±	1,1	102 900 ±	19 100
GMB	649	94	311 700	10 400 ±	2 300	3,3 ±	0,7	41 300 ±	9 700
GNS	567	90	437 000	16 300 ±	4 700	3,7 ±	1,0	70 400 ±	20 300
SS	666	70	586 100	16 600 ±	5 900	2,8 ±	1,0	66 600 ±	21 600
GSK	1 011	158	449 100	15 400 ±	2 800	3,4 ±	0,6	60 600 ±	11 300
SSK	302	26	182 300	3 100 ±	1 400	1,7 ±	0,8	11 400 ±	5 800
NN	310	21	145 900	1 900 ±	1 000	1,3 ±	0,7	6 500 ±	3 400
NÖ	268	23	105 100	1 300 ±	600	1,3 ±	0,6	7 400 ±	3 400
Län									
Stockholms län	94	2	77 800	.. ± ± ±	..
Uppsala län	179	15	161 500	.. ±	..	1,6 ±	0,8	.. ±	..
Södermanlands län	151	18	123 000	.. ±	..	6,4 ±	4,0	.. ±	..
Östergötlands län	293	30	198 200	5 000 ±	2 700	2,5 ±	1,3	22 000 ±	10 800
Jönköpings län	209	39	85 400	3 500 ±	1 200	4,1 ±	1,4	12 900 ±	4 300
Kronobergs län	111	16	46 000	.. ±	..	3,9 ±	2,1	.. ±	..
Kalmar län	259	49	117 800	5 700 ±	1 900	4,8 ±	1,4	22 100 ±	7 600
Gotlands län	173	–	85 400	.. ±	..	– ±	–	.. ±	..
Blekinge län	81	13	30 100	.. ±	..	3,5 ±	2,4	.. ±	..
Skåne län	734	179	434 900	25 000 ±	4 000	5,8 ±	0,8	118 300 ±	20 300
Hallands län	230	57	106 100	6 800 ±	2 400	6,4 ±	2,3	22 200 ±	7 200
Västra Götalands län	704	103	456 700	15 900 ±	4 200	3,5 ±	0,9	66 600 ±	19 000
Värmlands län	152	14	104 500	.. ± ± ±	..
Örebro län	133	24	102 200	3 400 ±	1 700	3,3 ±	1,5	15 900 ±	8 200
Västmanlands län	104	8	99 500	.. ±	..	1,4 ±	1,0	.. ±	..
Dalarnas län	102	14	58 500	.. ±	..	2,6 ±	1,6	.. ±	..
Gävleborgs län	130	15	66 100	.. ±	..	2,0 ±	1,1	.. ±	..
Västernorrlands län	94	3	47 000	.. ± ± ±	..
Jämtlands län	84	4	38 700	.. ± ± ±	..
Västerbottens län	164	13	66 800	.. ±	..	0,9 ±	0,6	.. ±	..
Norrbottnens län	92	9	31 800	.. ± ± ±	..

1) Antal företag som ingår i beräkningarna.

2) Antal företag i undersökningen som angett att de spridit kalk det aktuella året.

3) Arealuppgifter från Lantbruksregistret.

4) Kalkningsmedel ej korrigerat för vattenhalt.

5) fm = felmarginal (dubbla medelfelet).

6) Produktionsområden, se sid 8.

4.2 Total mängd kalciumoxid (ton CaO) och magnesium (ton) i spridd kalk samt hektargivor på kalkad åkerareal (ton CaO/hektar, kg magnesium/hektar) 2022

4.2 Total amount of calcium oxide (tonnes CaO) and magnesium (tonnes) in applied lime and amount per hectare on limed arable land (tonnes CaO/hectare, kg magnesium/hectare) 2022

	CaO		CaO		Magnesium		Magnesium	
	ton	fm ¹	ton/ha	fm ¹	ton	fm ¹	kg/ha	fm ¹
Riket								
2022	155 800 ±	16 800	1,8 ±	0,1	6 300 ±	1 000	72 ±	10
2019	137 300 ±	14 700	1,9 ±	0,1	5 000 ±	900	69 ±	10
2016	142 200 ±	16 200	2,0 ±	0,1	5 600 ±	800	78 ±	10
2014	136 000 ±	19 400	1,9 ±	0,1	5 700 ±	1 200	82 ±	12
2012	157 900 ±	20 100	2,0 ±	0,1	6 700 ±	1 200	84 ±	12
2010	135 400 ±	12 600	1,8 ±	0,1	6 200 ±	1 000	85 ±	11
Produktionsområden²								
GSS	37 900 ±	6 500	1,7 ±	0,1	1 600 ±	400	70 ±	18
GMB	16 600 ±	4 000	1,6 ±	0,1	600 ±	200	55 ±	16
GNS	32 500 ±	9 500	2,0 ±	0,2	1 100 ±	400	67 ±	22
SS	30 300 ±	9 800	1,8 ±	0,2	1 300 ±	600	80 ±	35
GSK	26 700 ±	5 100	1,7 ±	0,2	1 100 ±	200	73 ±	13
SSK	5 300 ±	2 700	1,7 ±	0,4	100 ±	100	46 ±	26
NN	3 300 ±	1 800	1,7 ±	0,2	-99 ±	-99	176 ±	115
NÖ	3 200 ±	1 500	2,4 ±	0,5	100 ±	100	74 ±	38
Län								
Stockholms län	.. ± ± ± ±	..
Uppsala län	.. ± ± ± ±	..
Södermanlands län	.. ± ± ± ±	..
Östergötlands län	10 300 ±	5 200	2,1 ±	0,3	200 ±	100	45 ±	24
Jönköpings län	5 500 ±	1 800	1,6 ±	0,2	200 ±	100	71 ±	24
Kronobergs län	.. ± ± ± ±	..
Kalmar län	10 400 ±	3 900	1,8 ±	0,3	500 ±	200	84 ±	24
Gotlands län	.. ± ± ± ±	..
Blekinge län	.. ± ± ± ±	..
Skåne län	42 900 ±	6 900	1,7 ±	0,1	1 600 ±	400	64 ±	15
Hallands län	9 600 ±	2 900	1,4 ±	0,3	500 ±	100	67 ±	26
Västra Götalands län	30 400 ±	8 700	1,9 ±	0,2	1 200 ±	400	74 ±	22
Värmlands län	.. ± ± ± ±	..
Örebro län	7 100 ±	3 600	2,1 ±	0,1	.. ± ±	..
Västmanlands län	.. ± ± ± ±	..
Dalarnas län	.. ± ± ± ±	..
Gävleborgs län	.. ± ± ± ±	..
Västernorrlands län	.. ± ± ± ±	..
Jämtlands län	.. ± ± ± ±	..
Västerbottens län	.. ± ± ± ±	..
Norrbottnens län	.. ± ± ± ±	..

Anm: Hänsyn taget till vattenhalt i handelsvaran vid omräkning till CaO respektive magnesium.

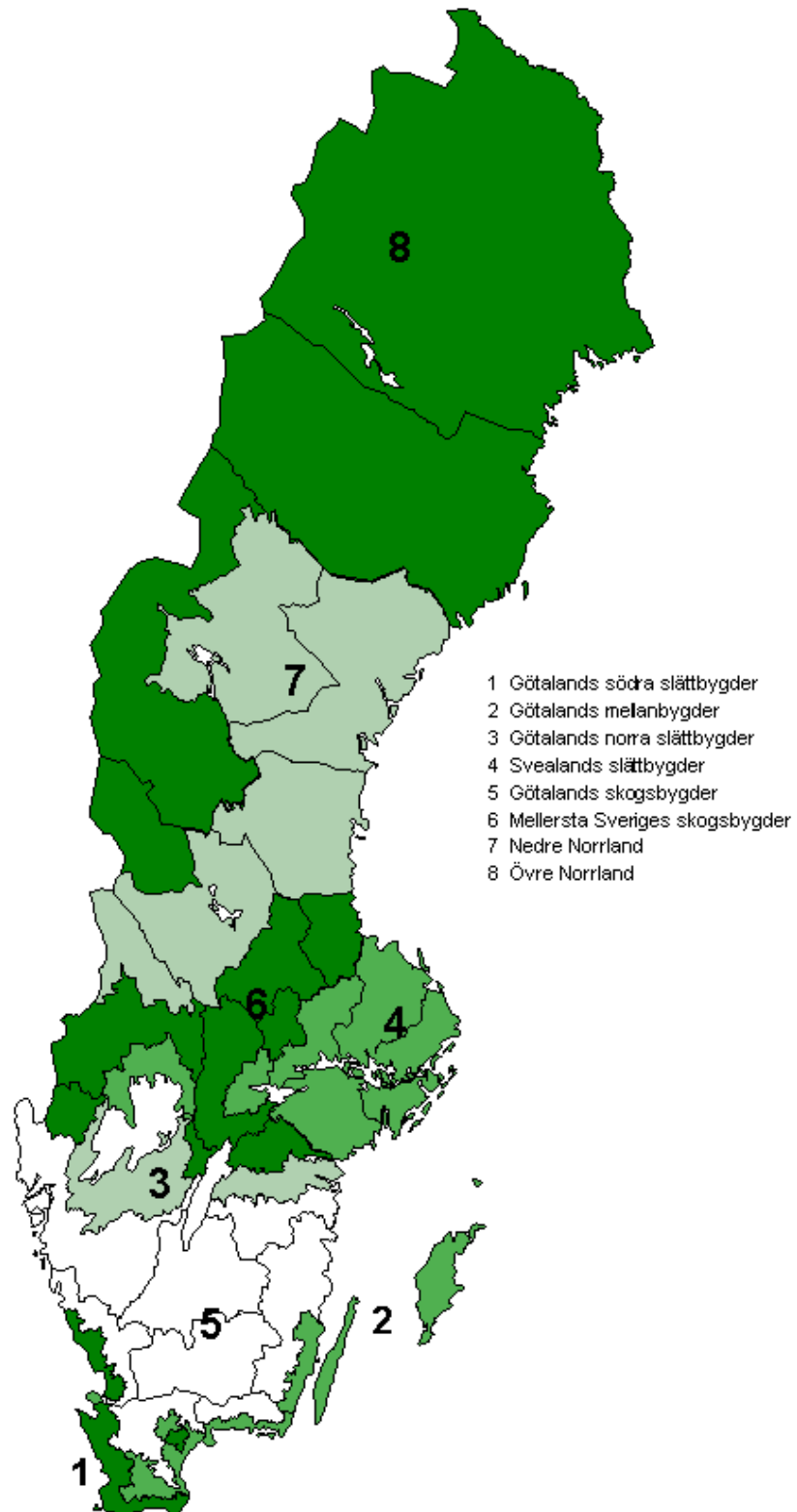
1) fm = felmarginal (dubbla medelfelet).

2) Produktionsområden, se sid 8.

Kartor

1. Produktionsområden (PO8)

1. Agricultural production areas (PO8)

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Undersökningsserien där Odlingsåtgärder ingår inleddes 1988, och undersökningar har genomförts intermittent sedan dess. Mellan 1988 och 2003 ingick frågor om odlingsåtgärder som en del i undersökningen om gödselmedel i jordbruket. Från och med 2006 till och med 2014 utfördes en separat undersökning om odlingsåtgärder, för att 2016 återigen bli en del av undersökningen Gödselmedel och odlingsåtgärder i jordbruket.

Statistiken används främst till nationella beräkningar av kväve- och fosforutsläpp till vatten, utsläpp av växthusgaser samt för växtnäringsbalanser. Dessa beräkningar används bland annat för uppföljning och utvärdering av miljökvalitetsmål och rapportering av genomförande av EU-direktiv och internationella konventioner.

Planering och utveckling av undersökningen har skett efter samrådiskontakter med Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, Vattenmyndigheterna, Sveriges lantbruksuniversitet (SLU), Research Institutes of Sweden (RISE) och Lantbrukarnas Riksförbund (LRF).

Statistiska mått som redovisas är summor (totaler) och andelar av olika former av träda, slåttervall, förfrukter, bearbetningstekniker, bearbetningstidpunkter och fånggrödor samt spridning av kalk på åkermark. Redovisning sker för hela riket, åtta produktionsområden (PO) och för kalk även för län. Statistiken avser växtodlingsåret 2022, undantaget delen om kalk som avser kalenderåret 2022.

Nedan listas observationsvariablerna i undersökningen:

- För träda (avser största trädesfältet):
 - Om träda fanns på gården under 2022.
 - Trädans etablering.

- För slåttervall (avser största fältet med slåttervall):
 - Om slåttervall fanns på gården under 2022.
 - Vilket år slåttervallen såddes in (observationsvariabel som används för att beräkna målvariabeln *ålder på slåttervall*).
 - Om baljväxter fanns i utsädet till slåttervallen.
 - Vilka baljväxtyper som i så fall fanns i detta utsäde.

- För förfrukter och jordbearbetning:
 - För vårkorn (avser största fältet med vårkorn):
 - Om vårkorn fanns på gården under 2022.
 - Vilken förfrukt som fanns på fältet.
 - Hur fältet bearbetades efter 2021 års gröda.
 - När fältet bearbetades första gången efter 2021 års gröda.
 - För havre (avser största fältet med havre):
 - Vilken förfrukt som fanns på fältet.
 - Om havre fanns på gården under 2022.
 - Hur fältet bearbetades efter 2021 års gröda.
 - När fältet bearbetades första gången efter 2021 års gröda.
 - För höstvetete, råg, höstkorn, höstrågvete (avser största fältet för respektive höstspannmål):
 - Om höstspannmål fanns på gården under 2022.
 - Vilken förfrukt som fanns på fältet.
 - Hur fältet bearbetades efter 2021 års gröda.
 - När fältet bearbetades första gången efter 2021 års gröda.

- Fånggrödor 2022:
 - Om fånggröda fanns på gården 2022.
 - Vilka fånggrödor som i så fall fanns.
 - Om miljöstödet söktes för fånggröda.
 - Areal fånggröda i de fall då miljöstödet inte söktes för fånggröda.
- Kalkning 2022:
 - Vilken eller vilka kalkprodukter som spridits under 2022.
 - Hur stor total mängd kalk som spridits.
 - Hur stor spridningsarealen var.

Dessutom samlas uppgifter om arealer in för grödor som odlas men inte hittats i Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd.

Målvariabler som hämtas från register är:

- För träda (avser samtliga fält i registret):
 - Trädans ålder.
- För slåttervall (avser största fältet med slåttervall):
 - Om vallen var ekologiskt odlad.
- För fånggröda då miljöstödet söktes:
 - Totala arealen med fånggröda på gården.

Definitioner och förklaringar

Ekologisk slåttervall – Slåttervall med ersättning för ekologisk odling.

Fånggröda – Växtlighet mellan två grödor i syfte att minska förlusterna av växtnäring.

Kortliggande träda – Träda som ingår i växtföljden och ligger 1 eller 2 år.

Långliggande träda – Träda som ligger 3 år eller längre.

Slåttervall – Vallareal från vilken minst en skörd tagits.

Strukturkalk – Produkter som i dag saluförs som strukturkalk. Det är blandningar av släckt kalk och kalkstensmjöl/kalkstenskross med en halt av aktiv CaO mellan 15 och 20 procent. Andra produkter med struktureffekt, som t.ex. gips, ingår inte i undersökningen.

Träda – Med träda menas grödkod 60 i 2022 års SAM-blankett.

Information om statistikens framställning

Undersökningen genomfördes under hösten 2022 via SCB:s webbsystem för lantbruksstatistik. Insamlingen gjordes i ett webbformulär där lantbrukarna kunde lämna sina uppgifter direkt till SCB och där motsvarande uppgifter hämtades in genom telefonintervjuer med de företag som inte lämnat uppgifter själva.

Som urvalsram användes en delmängd av Lantbruksregistret (LBR) avseende 2021. Uppgifterna i Lantbruksregistret vid urvalstillfället avser förhållandena året före undersökningsåret, varför en viss över- respektive undertäckning föreligger i förhållande till målpopulationen.

Den del av rampopulationen som var föremål för datainsamling innefattade jordbruksföretag med mer än 5,0 hektar åkermark eller stor djurhållning. Undersökningen baseras på ett så kallat cut-off-förfarande, där de minsta företagen (med högst 5,0 hektar och liten djurhållning), utesluts från datainsamlingen men ingår i statistiken. På urvalet matchades sedan 2022 års grödarealer från Jordbruksverkets register över arealbaserade stöd.

Inför urvalet av företag korsklassificerades sju olika driftsinriktningar med åtta produktionsområden i ramen. Driftsinriktningarna var växtodling, mjölkkor, övriga nötkreatur, grisar, övrig djurhållning, blandad växtodling/djurhållning och småbruk. Efter sammanslagning av vissa klasser, avgränsades 53 strata (urvalsgrupper). Urvalssannolikheten i varje stratum är relaterad till arbetsbehovet uttryckt i antal standardtimmar på företaget.

För vissa frågor sker ett andra urvalssteg där ett fält väljs för träda, slåttervall, höstvetete, råg, höstkorn, höstrågvete, vårkorn respektive och havre. Eftersom det inte är praktiskt möjligt att vid en telefonintervju slumpmässigt ta ut ett fält, har konsekvent uppgifter för det största fältet av ovanstående grödor inhämtats. Detta fält anses sedan vara representativt för samtliga fält av den grödan. Effekten på resultaten av att genomgående fråga om det största fältet av varje gröda i undersökningen om gödselmedel i jordbruket har utvärderats i en kvalitetsstudie av Bergström m.fl. (2009)¹.

Till 2022 års undersökning drogs ett urval av 5 149 jordbruksföretag över hela landet. Uppgiftslämnandet var frivilligt.

2022 var urvalet, till skillnad från 2019, positivt samordnat med urvalet till undersökningen *Skörd av spannmål, trindsäd och oljeväxter* samt undersökningen *Skörd av slåttervall*. Urvalsförfarandet 2022 ledde till att 2 432 respektive 777 företag blev uttagna till båda undersökningarna.

Information om statistikens kvalitet

I undersökningen kan osäkerhet förekomma på grund av urval, täckningsbrister, mätning, bortfall och modellantaganden. Av dessa osäkerheter/fel torde i första hand urvalsosäkerheten påverka tillförlitligheten i statistiken.

Urval. Urvalsfelet är det fel som uppkommer på grund av att inte alla lantbruksföretag ingår i undersökningen, utan bara ett urval av företag. Undersökningens skattade värde kommer då att skilja sig från det värde som man skulle fått om företagen totalundersökts.

Exakt hur stort urvalsfelet är i en specifik undersökning går inte att veta. Dock kan man få en uppfattning om inom vilka intervall urvalsfelet befinner sig genom att beräkna skattningens medelfel. Ett vanligt mått på urvalsfelets storlek är spannet av det 95-procentiga konfidensintervallet, som i tabellerna redovisas genom statistikvärdet plus/minus felmarginalen. Detta intervall innesluter i 95 fall av 100 det sanna värde som man är ute efter att skatta, under förutsättning att de systematiska felen är små. Ju större intervallet är, desto mindre säker är skattningen.

Exempel: Andelen ekologisk odlad slåttervallsareal som är 1 år 2022 är enligt tabell 2.1 36 ± 4 %. Ett 95-procentigt konfidensintervall ges då av [32;40]. Man kan då med liten felrisk (5 %) säga att intervallet mellan 32 och 40 % innesluter den verkliga andelen.

¹ Bergström J., Brånvall G., Andrist Rangel, Y. and Svensson J. (2009). Aspects of the Swedish survey on use of fertiliser and animal manure. Regions and Environment Department & Process Department, Statistics Sweden. Intern rapport, Eurostat.

Andelen ekologisk slättervallareal som är 1 år skattades för 2019 till 29 % och för 2022 till 36 %. Kan man säga att ökningen med 7 procentenheter mellan åren är signifikant, det vill säga att skillnaden inte enbart kan tillskrivas den slumpmässiga osäkerheten från urvalen? Felmarginalen var 4 % båda åren. Vi kan inledningsvis konstatera att intervallet för 2019 [25;33] och intervallet för 2022 [32;40] överlappar varandra. Detta indikerar att ökningen eventuellt inte är signifikant. Vi beräknar en felmarginal för ett 95-procentigt konfidensintervall för ökningen på följande sätt:

$$1,96 * \sqrt{\left(\frac{0,04}{1,96}\right)^2 + \left(\frac{0,04}{1,96}\right)^2} \approx 0,06 \text{ dvs. } 6\%$$

Ett 95-procentigt konfidensintervall för ökningen (7 ± 6) ges då av [1;13]. Intervallet är skilt från noll, vilket betyder att ökningen *är* signifikant, dvs. statistiskt säkerställt.

Täckning: Täckningsbrister sammanhänger i denna undersökning främst med att urvalet dragits på basis av Lantbruksregistrets uppgifter för år 2021. Nyttillkomna företag ingår då inte i urvalet och andra kan ha upphört. Därför kan en viss undertäckning och övertäckning förekomma. Under- och övertäckning bedöms påverka resultaten i mycket liten utsträckning.

Mätning: Uppgifterna samlas från och med 2016 in via SCB:s webbsystem för lantbruksstatistik. Insamlingen sker i ett webbformulär där lantbrukarna kan lämna sina uppgifter direkt till SCB och där motsvarande uppgifter hämtas in genom telefonintervjuer med de företag som inte lämnat uppgifter själva. För att lantbrukarna ska känna trygghet vid uppgiftslämnandet och för att minska risken för missförstånd anlitas intervjuare som har lantbrukserfarenhet. Intervjuerna kan bedöma om uppgifterna är rimliga och reda ut eventuella oklarheter direkt med uppgiftslämnarna. Webbformuläret innehåller dessutom olika kontroller för att minska risken för misstag. Orimliga värden korrigeras efter datainsamlingen av sakkunniga granskare. Några systematiska konsekvenser för statistikens tillförlitlighet orsakade av lantbrukarnas svårigheter att lämna uppgifter har inte uppdagats, dock kan slumpmässiga effekter inte uteslutas.

Bortfall. Det ovägda bortfallet, som visar hur datainsamlingen fungerat i undersökningen, uppgick till 17,0 procent varav 6,6 procentenheter berodde på vägran från lantbrukarnas sida att medverka i undersökningen. Det vägda bortfallet, som även tar hänsyn till jordbruksföretagens olika urvalssannolikheter, uppgick till 15,5 procent.

Utöver bortfallet av hela företag tillkommer ett partiellt bortfall av enstaka uppgifter i varierande omfattning. I skattningsförfarandet ligger ett antagande om att bortfallet har samma förväntade medelvärde som det inkomna materialet inom respektive stratum. Bortfallet bedöms inte leda till några systematiska eller slumpmässiga fel av betydelse och påverkar därför troligen inte tillförlitligheten i någon större utsträckning.

Modellantaganden. Andelsskattningarna för målpopulationen har tagits fram genom ett modellantagande att odlingsåtgärder har samma mönster för de minsta företagen (under den cut-off-gräns som satts för datainsamlingen) som för övriga företag. Tillförlitligheten bedöms inte påverkas i någon större grad av osäkerheten i detta modellantagande, eftersom arealen är så liten under cut-off-gränsen.

Ett annat modellantagande är att det största fältet för respektive gröda är "representativt" för samtliga fält av grödan.

Vad gäller skattningar av total kalkad areal och mängd kalk görs modellantagande att ingen kalkning görs på företagen under cut-off gränsen. Detta baserat på en metodstudie från 2015 som visade på marginell kalkning för dessa företag. Skattningarna av mängden kalciumoxid (CaO), magnesium (Mg) och kadmium (Cd) som tillförs åkermarken vid kalkning är beroende av modellantaganden. Lantbrukarnas uppgifter om använda kvantiteter kalk av olika slag räknas om med hjälp av omräkningsfaktorer för att erhålla målvariablerna. Omräkningsfaktorerna, som utgörs av uppgifter om CaO-, Mg- och Cd-innehåll samt vattenhalt i kalk av olika sorter, kommer från innehållsdeklarationer enligt tillverkarna. Här bedöms uppgifterna som säkra, med undantag för vattenhalt som i verkligheten varierar beroende på hur kalken har lagrats.

För de block med träda som inte gick att åldersbestämma antogs att fördelningen mellan kort- och långliggande träda var den samma som för de block som gick att åldersbestämma.

Uppgifter om baljväxtinblandning i vallutsädet vid insädd av slättevall inhämtas endast från fält med 1–3 år gamla vallar. För fält med äldre vallar kan det vara svårt för lantbrukaren att svara på frågan. Förfarandet medför dock ett antagande om att utsädet hade samma sammansättning vid insädd av de äldre (4 år eller äldre) som de yngre vallarna. Detta sätt att ställa frågan bedöms ge ett säkrare statistiskt underlag än om man frågat även för vallar äldre än 3 år.

Bra att veta

Jämförbarhet över tid

Innehåll

År 2012 ingick frågor om skörderester tillfälligt i undersökningen. Samma år lades frågor om fånggrödor före sådd av vårkorn och havre till. År 2014 togs frågor om anskaffning av stallgödsel bort och frågor om spridning av kalk på åkermark lades till. Motsvarande uppgifter för kalk har tidigare samlats in i Gödselmedelsundersökningen för kalenderåret 2010 och 2012, men publicerades för första gången 2015 (MI 30 SM 1502).

Uppgifter om årlig *försäljning* av kalk har fram till och med 2012 samlats in via undersökningen "Försäljning av kalk för jord- och trädgårdsbruk, sjöar, vattendrag och skog" och publicerats i MI 30-serien, med sista publicering i MI 30 SM 1303. Skillnader i statistiken över kalkanvändning och kalkförsäljning antas bero på svårigheter att i undersökningen för försäljningsstatistiken identifiera alla industrirestprodukter som säljs eller skänks bort som pH-höjande kalkprodukter för jordbruksändamål; ett fenomen som kraftigt ökat sedan slutet av 1990-talet.

Resultat från 2012 års undersökning angående hantering av skörderester var de första att publiceras som officiell statistik sedan SM:et "Utnyttjande av halm och blast från jordbruksgrödor 1997" (MI 63 SM 9901). Eftersom indelningen av kategorier skiljer sig något mellan undersökningarna bör detta beaktas vid jämförelse av resultaten. Den största skillnaden är att i 1997 års undersökning ställdes inga frågor om andel areal där grödan skördats som grönfoder, medan detta ingick i 2012 års undersökning.

Inför 2016 års undersökning gjordes en noggrann översyn av statistikbehovet och vilka uppgifter som verkligen behöver samlas in direkt från lantbrukarna, respektive vilka som kan hämtas från olika register eller strykas helt. Detta för att minska uppgiftslämnarbördan för lantbrukarna. Se nedan, avsnittet "Ändringar i tabeller".

Urval

Mellan åren 2006 och 2014 var undersökningen om odlingsåtgärder en separat undersökning, och urvalet gjordes då på ett annat sätt. Som urvalsram användes Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd. I ramen för Odlingsåtgärder tillämpades en cut-off-gräns vid jordbruksföretag med minst 5,0 hektar åkerareal samt minst 0,3 hektar av undersökningsgrödorna. Företag med mindre areal än detta undersöktes inte. Urvalsramen stratifierades i 8 strata efter produktionsområden (PO8) och totalt 3 000 företag valdes ut slumpmässigt.

Sannolikheten att komma med i ett stratums urval var proportionell mot företagets storlek med avseende på odlingsareal. Detta storleksmått transformerades sedan så att inga extrema inklusionssannolikheter skulle förekomma. Man får då stabilare skattningar. Detta gjordes genom att använda ett s.k. PoMix-urval, som är en "blandning" av Pareto π ps-urval och obundet slumpmässigt urval (OSU).

Inför 2016 års samordning med undersökningen om gödselmedel i jordbruket ändrades urvalsförfarandet och antalet stora djurgårdar blev fler än i tidigare års urval, eftersom urvalet tidigare endast gjordes utifrån areal och ingen hänsyn togs till standardtimmar. För att få med en del av de små gårdar, som tidigare endast ingick i urvalet till Odlingsåtgärder, lades ett nytt stratum till i urvalet för 2016 års samordnade undersökningar. PoMix-urval användes även för 2019 och 2022 års urval. Ändringarna i urvalsförfarandet ledde till att målpopulationerna för respektive referensår fr.o.m. 2016 skiljer sig från tidigare undersökningar om odlingsåtgärder. Numera inkluderas även företag som kommit med i urvalet på grund av att de har stor djurhållning, dvs. motsvarande de företag som ingår i Lantbruksregistret. Statistiken är framräknad för att avse hela målpopulationen.

Ändringar i tabeller

I tabell 1.1 och 1.2 redovisas trädesareal fördelad på kort- respektive långliggande träda. Tidigare togs skattningarna i tabellerna fram utifrån insamlade svar om hur gammal trädan på största fältet var. Från och med 2016 har trädans ålder beräknats genom att i stället hämta uppgifter från Jordbruksverkets blockdatabas avseende största trädesfältet på de gårdar som ingick i undersökningen om odlingsåtgärder. Till 2022 års undersökning frångicks metoden att endast hämta uppgifter från de företag som ingick i undersökningen och i stället basera uppgifterna om kort- respektive långliggande träda på hela registret.

I tabell 2.1 redovisas slåttervallens ålder. Tidigare frågades om hur gammal slåttervallen var. Inför 2016 års undersökning omformulerades frågan p.g.a. osäkerhet kring hur denna fråga hade tolkats av lantbrukarna, se avsnitt "Variabler". Frågan avser numera vilket årtal som slåttervallen såddes in. Det nya sättet att ställa frågan bedöms ge ett säkrare statistiskt underlag, varför tidigare års data (avseende 2014 och tidigare) inte publiceras i den nya tabellen. Inför 2019 års undersökning ökades svarsalternativen i webbformuläret med ytterligare ett år, varför tabell 2.1 kunde utökas med ålderskategori ("5 år eller äldre") vilket ger en kvalitetshöjning.

Till 2016 års undersökning togs frågan om förfrukt bort. Frågan återkom därefter i undersökningen och har i 2022-års publicering redovisats i tabell 3.1.

Inför 2016 ändrades frågeställningen om fånggröda, tabell 3.3 (2016, 2019) respektive 3.4 (2022) och statistiken som presenterades i tabellen avser från och med 2016 olika typer av fånggröda på hela den stödberättigade fånggrödearealen. Till 2022 undersökning tillkom en fråga om fånggrödan odlats med miljöstöd eller ej och en följdfråga om arealer för ej stödsökt fånggröda.

Insamling

Insamlingen har sedan 2006 genomförts genom mixed mode, det vill säga via en kombination av insamlingsätt. Det som använts har varit pappersblankett, telefonintervju och webbformulär. Från och med 2016 ingår undersökningen i

SCB:s webbsystem för lantbruksstatistik. Lantbrukarna kan där själva svara i ett webbformulär eller svara på intervjufrågor som också registreras direkt i samma webbformulär.

Sammanfattningsvis har jämförbarheten över tid vissa begränsningar. Detta gäller särskilt uppgifterna om vallålder och fånggrödor där tidsserierna har brutits och därför inte publiceras i sin helhet.

Publicering

Statistiken publiceras i Statistiska meddelanden (MI 30 SM, tidigare Na 30 SM). Publicering sker på SCB:s webbplats www.scb.se/MI1001 under Miljö.

Annan statistik

Statistik över gödselmedel i jordbruket har tidigare publicerats vartannat år. Från och med 2016 är insamlingen gemensam med undersökningen om odlingsåtgärder, men redovisning av statistiken görs separat och publiceras före odlingsåtgärder. Uppgifter för 2022 finns redovisade i MI 30 SM 2302.

Årligen publiceras regional statistik över försålda mängder växtnäring i mineralgödselmedel till jord- och trädgårdsbruk. Uppgifter för 2021/2022 finns redovisade i MI 30 SM 2301.

Tidigare publicerades årligen försäljningsstatistik över kalk till jordbrukssektorn, senast för 2012 (MI 30 SM 1303).

År 1995 utgav SCB en uppdaterad sammanställning med långa regionala tidsserier över försäljningen av handelsgödsel och kalk samt produktionen av stallgödsel. Resultaten redovisas i *Handelsgödsel, stallgödsel och kalk i jordbruket* (Na 30 SM 9503).

Växtnäringsbalanser för svensk jordbruksmark publiceras av SCB. I dessa beräkningar används bland annat uppgifter från undersökningen om odlingsåtgärder i jordbruket. De senaste resultaten finns redovisade i MI 40 SM 2101.

Mer information om statistiken, dess kvalitet och framställning ges i *Kvalitetsdeklaration Odlingsåtgärder i jordbruket* respektive *Statistikens framställning Gödselmedel och odlingsåtgärder i jordbruket* på SCB:s webbplats, www.scb.se.

In English

Summary

Cultivation measures on set-aside (fallow) land, temporary grasses, winter grain, spring barley and oats, for 2022 are presented in this report. The report also includes results on preceding crops, catch crops and application of lime on arable land. The results are based on a survey with a sample of 5 149 agricultural holdings. Data were collected using “mixed mode”, i.e., through web questionnaires and follow-up telephone interviews during the autumn 2022. See tables 1–4 for results.

Long-term set-aside land dominates

The total area of set-aside land increased by 31 000 hectares between 2019 and 2022. Long-term set-aside (3 years old or more) land dominates and accounted for 57 per cent of the set-aside land in 2022. Old ley was the most common type of both short- and long-term set-aside land.

Temporary grasses are most commonly sown in with a mixture of leguminous plants

Of the area covered with temporary grasses, 83 per cent was established with a seed mixture containing leguminous plants. Most common is a mixture containing both red and white clover. Organic temporary grasses are more often established with a seed mixture with leguminous plants.

No changes in tillage methods

Before sowing of autumn cereals, 50 percent of the crop area was prepared by stubble cultivation, which was similar to 2019. Ploughing or a combination of ploughing and stubble cultivation is yet still the most common tillage method before sowing of spring barley and oats.

Most catch crops are subsidised

In 2022, the total area with catch crops was about 78 000 hectares, of which the dominant part, 95 per cent, was subsidised for reducing nitrogen losses. The most common catch crop was grass, followed by oilseed radish/white radish.

Lime is applied to about three per cent of the arable land

About three per cent of the arable land was limed in 2022. About 367 000 tonnes of lime products were applied to arable land, which equals 156 000 tonnes of CaO in total, or about 2 tonnes of CaO per hectare of limed arable land in 2022. The amount of cadmium in the lime spread on arable land was estimated at 112 kg in total for 2022.

List of tables

Symbols and abbreviations	8
1.1 Set-aside land (fallow) 2022 by short and long term set-aside	9
1.2 Set-aside land (fallow) 2022 by establishment crop	10
2.1 Temporary grasses 2022 by age	11
2.2 Temporary grasses 2022 by type of leguminous plants in the seed mixture	12
3.1 Crop area for winter grain, spring barley and oats 2022 by preceding crops	13
3.2 Tillage methods before crops harvested 2022 (winter grain, spring barley and oats)	14
3.3 Time of first tillage before sowing of crops harvested 2022 (winter grain, spring barley and oats)	15
3.4 Catch crops autumn 2022	16
4.1 Application of lime on arable land expressed as limed area (hectare and percentage of total arable land) and lime product (tonnes) 2022	17
4.2 Total amount of calcium oxide (tonnes CaO) and magnesium (tonnes) in applied lime and amount per hectare on limed arable land (tonnes CaO/hectare, kg magnesium/hectare) 2022	18

List of terms

andel	share
användning	use of
baljväxt	leguminous crop
brytningstidpunkt	time of first tillage
de svenska miljömålen	environmental objectives/targets
ekologisk odling	organic production
endast	only
fosfor	phosphorus
fånggröda	catch crop
företag	farm
förfrukt	preceding crop
gammal vall	old ley
Götalands mellanbygder	Central districts in Götaland
Götalands norra slättbygder	Plain districts in Northern Götaland
Götalands skogsbygder	Forest districts in Götaland
Götalands södra slättbygder	Plain districts in Southern Götaland
havre	oats
höst	autumn
höstraps	winter rape
höstspannmål	winter grain
höstvete	winter wheat
insådd	with undercrop/re-seed
jordbearbetningsteknik	tillage method
jordbruksföretag	agricultural holding
kadmium	cadmium
kalkningsmedel	lime product
klövervall	clover ley
konventionell odling	conventional production
kortliggande träda	short-term set-aside (1-2 years)
kväve	nitrogen
kväveutlakning	nitrogen leaching
lusern	lucerne
långliggande träda	long-term set-aside (3 years or more)

Mellersta Sveriges skogsbygder	Forest districts in Central Sweden
miljöstöd	environmental aid
månader	months
Nedre Norrland	Lower parts of Norrland
odlingsåtgärder	cultivation measures
plöjning	ploughing
putsningar	cuttings/trimmings
rödklöver	red clover
slåttervall	ley
sockerbetor	sugar beet
strukturkalk	soil structure lime
stubbearbetning	stubble cultivation
stubbträda	stubble (set-aside)
Svealands slättbygder	Plain districts in Svealand
träda	set-aside land/fallow
undersökning	survey
uppgift saknas	data missing
vitklöver	white clover
vår	spring
vårkorn	spring barley
växtnäringsämnen	plant nutrients
åkermark	arable land
ålder	age
Övre Norrland	Upper parts of Norrland
övriga grödor	other crops